

Forskning om rus, kan vi bli bedre?

Nasjonal undersøkelse av kartlegging og kortvarig intervensjon i forhold til alkohol og røyking

AV OLAF AASLAND

Statens Institutt for Rusmiddelforskning (SIRUS) og Legeforeningens Forskningsinstitutt skal i 2008 og 2009 se nærmere på allmennlegenes bruk av kartleggingsverktøy og kortvarig intervensjon i forhold til alkohol og røyking, med særlig vekt på mulige hindringer og problemer knyttet til dette.

Bakgrunn

Kartlegging og kortvarig intervensjon har gjennom de siste 30 år vært et viktig tema i alkoholforskningen. Metoden har vist stort potensial i forhold til sekundær forebygging, det vil si identifisering av personer med risikodriking med påfølgende risikoreduksjon (SBI=screening and brief intervention). Denne forskningen viser blant annet at enkel alkoholintervensjon på forskjellige nivåer innen helsesektoren kan være effektiv på tvers av nasjonale og kulturelle grenser.

Problemer med SBI

Til tross for disse forskningsresultatene vet vi fortsatt lite om virkemidlene i SBI, for eksempel hvilke faktorer som spiller størst rolle for et vellykket resultat. Dessuten vet vi at til tross for primærhelsetjenestens strategisk gunstige posisjon i denne typen sekundærforebygging, blant annet fordi personer med problematisk drikkeatferd har flere fastlegebesøk enn personer med et «normalt» forbruk av alkohol, har det vært vanskelig å få fastlegene til å benytte metoden systematisk. Dette kan selvsagt skyldes at fagfolk i primærhelsetjenesten ikke har nok kunnskap og kompetanse. Annen forskning har for eksempel vist at leger kan føle seg usikre på

hvordan de bør veilede pasientene sine om livsstilsykdommer, og at bruken av SBI kan skape flere problemer enn løsninger for legene. Dessuten er systematisk alkoholrådgivning fremdeles ikke inkludert i Normaltariffen. Det er viktig å få avklart om forskjellen i honoreringen av to så viktige livsstilskomponenter påvirker omfanget av intervensjoner i den kliniske hverdagen.

Denne undersøkelsen

Formålet med denne undersøkelsen er å få et bilde av utbredelsen av kartlegging og rådgivning for både alkohol og røyking, samt hvilke problemer fastlegene opplever i forbindelse med bruken av slike metoder.

Undersøkelsen har to deler. Den første delen er en kort spørreskjemaundersøkelse om bruken av kartlegging og kortvarig intervensjon overfor alkohol og røyking i fastlegenes praksis. Spørreskjema vil bli sendt til ca 2000 fastleger i hele landet. Den andre delen vil bestå av fokusgruppeintervjuer med utvalgte fastleger, og vil fokusere på legenes opplevelse av problemer i forbindelse med bruken av metodene. Denne delen av undersøkelsen vil også kunne gi legene mulighet for å komme med forslag til forbedringer og nye tiltak. Det er nødvendig med et bedre samarbeid mellom forskning og praksis på dette område.

Evt. spørsmål og kommentarer kan rettes til:
olaf.aasland@legeforeningen.no

NORM

Norsk overvåkingssystem for antibiotikaresistens hos mikrober

FORSKNINGSMIDLER FRA NORM

Norsk overvåkingssystem for antibiotikaresistens hos mikrober (NORM) lyser ut midler til forskning med følgende formål:

- kartlegge resistens mot antimikrobielle midler i mikrober
- fremme kunnskap om årsaker til resistensutvikling i mikrober
- fremme kvaliteten på forebyggende tiltak mot utvikling og utbredelse av resistens

NORM er et nasjonalt helseregister med sekretariat ved Universitetssykehuset Nord-Norge. Søknader om forskningsmidler vil bli behandlet av Fagrådet i NORM. Støtten til enkeltprosjekter vil normalt være begrenset oppad til kr. 50 000. Det kan søkes om midler til reagenser, forbruksmateriell, timelønn til assistent (for eksempel bioingeniør), presentasjon av aktuelle studier på møter

og kongresser, hospitering og lønn for arbeid i eget prosjekt (må begrunnes særskilt). Fagrådet vil spesielt stimulere til samarbeid på tvers av spesialiteter og fagmiljøer og til forskning i kliniske avdelinger og i allmennpraksis. Fagrådet vil også prioritere forskning på bruk av antibiotika og forebyggende tiltak mot resistens, samt forskningsprosjekter i mindre fagmiljøer i ulike deler av landet.

Eget søknadsskjema for forskningsmidler fra NORM må benyttes. Nærmere opplysninger og søknadsskjema fås fra forskningssiden til NORM på www.antibiotikaresistens.no eller ved kontakt med NORM sekretariatet ved Anne-Sofie Furberg (anne-sofie.furberg@unn.no, telefon 77 62 70 30) og Gunnar Skov Simonsen (gunnar.skov.simonsen@unn.no, telefon 77 62 84 93). Søknad sendes elektronisk til norm@unn.no eller gunnar.skov.simonsen@unn.no. I tillegg sendes ett underskrevet eksemplar av søknadsskjema med alle vedlegg til: NORM, Avdeling for mikrobiologi og smittevern, Universitetssykehuset Nord-Norge, 9038 Tromsø.

Søknadsfrist 15. september 2008.